

Postbus 5050

NL-3502 JB Utrecht

+31 30 87 820 87

www.AeQui.nl

info@AeQui.nl

Bachelor Docent Dans Codarts Hogeschool voor de Kunsten

Adviesrapport van de beoordeling bestaande opleiding
12 + 13 juni 2025

Utrecht
September 2025
www.AeQui.nl

Evaluatiebureau voor het hoger onderwijs

Colofon

Instelling en opleiding

Codarts Hogeschool voor de Kunsten
Rotterdam

Instellingstoets Kwaliteitszorg: niet van toepassing

Opleiding: Bachelor Docent Dans

Locatie: Rotterdam

Variant: Voltijd

ISAT-nummer: 34940

Visitatiepanel

Bert Reul, voorzitter

Danielle Bouwmeester, deskundige

Saskia Sap, deskundige

Marcia Smeding, deskundige

Lars Bon, student-lid

Rik Ligthart, secretaris

AeQui Nederland

Postbus 5050

3502 JB Utrecht

www.AeQui.nl

Samenvatting

Op 12 en 13 juni 2025 is de hbo-bacheloropleiding Docent Dans van Codarts Hogeschool voor de Kunsten gevisiteerd. Het totaaloordeel van het panel is **positief**. De voltijdse vierjarige opleiding leidt dansdocenten op die in staat zijn dans toe te passen in verschillende beroepssituaties en voor diverse doelgroepen. De opleiding omvat 240 studiepunten en wordt aangeboden in Rotterdam.

Beoogde leerresultaten

Het panel kijkt tevreden naar de formulering van de beoogde leerresultaten en de manieren waarop de opleiding ervoor zorgt dat deze relevant en actueel blijven. De beoogde leerresultaten sluiten via het landelijk profiel (KDVO) aan bij de Dublin Descriptoren en op het NLQF niveau 6 (hbo bachelor). De opleiding onderscheidt zich door een grondige invulling van de wettelijke bekwaamheidseisen voor de eerstegraads onderwijsbevoegdheid. Het voorbereiden van studenten op het brede maatschappelijk werkveld ziet het panel als een groot pluspunt. De verbondenheid met het werkveld maakt dat studenten betekenisvolle ervaringen opdoen en tegelijkertijd een waardevol netwerk opbouwen.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

Het panel kijkt tevreden naar de opbouw en inhoud van het programma omdat het studenten de tools, theorie en attitude aanreikt om zich te bekwaamen in de vijf beroepsrollen en te ontwikkelen tot lerende professional. Het projectonderwijs is een positieve ontwikkeling en het toepassen van co-teaching draagt bij aan een goede afstemming tussen leerlijnen. De leeromgeving is sterk vanwege de vele connecties met het werkveld, de internationale ervaringen, en de sfeer op de opleiding die de Ubuntu-filosofie tastbaar en zichtbaar maakt. Het panel vindt het mooi om te zien dat de opleiding studenten uitdaagt en tegelijkertijd zorgdraagt voor voldoende ondersteuning en flexibiliteit zodat studenten die uitdaging aankunnen. De hoge betrokkenheid van gekwalificeerde docenten werkt als katalysator voor de inzet en

motivatie van studenten. Er is aandacht voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben en studenten geven aan dat zij het onderwijs als inclusief ervaren.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

Het panel vindt dat de opleiding de toetsing heeft ingericht op een manier die aansluit bij de onderwijsvisie van de opleiding. Dit is ondersteunend aan het leerproces van studenten en bevordert gezamenlijk leren, met variatie in de toetsing, een koppeling tussen theorie en praktijk en ruime aandacht voor feedback en feedforward. Het panel waardeert de transparante, betrouwbare, valide en onafhankelijk toetsing. Het panel is positief over de constructieve samenwerking tussen de examencommissie en de opleiding.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Het niveau van de eindwerken toont aan dat studenten van de opleiding de beoogde leerresultaten weten te realiseren. Alumni kijken tevreden terug op de opleiding en voelen zich goed voorbereid op het werkveld. Dat het werkveld afgestudeerden al omschrijft als vakbekwaam en stelt dat de opleiding de afgelopen jaren een positieve ontwikkeling heeft doorgemaakt, zijn twee mooie complimenten voor de opleiding.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Voorzieningen

Het panel stelt vast dat de huisvesting en materiele voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van het programma.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Kwaliteitszorg

Het panel vindt het goed om te zien dat de opleiding een kwaliteitscultuur kent waarbinnen alle stakeholders, vanuit hun passie en betrokkenheid, erop gericht zijn de opleiding elke dag een beetje beter te maken. Het panel vindt het gebruik en de werking van het studentenpanel sterk.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bijzonder kenmerk

De opleiding vraagt het bijzonder kenmerk 'Health and Wellbeing: Fit to Perform' aan. Het kenmerk is onderscheidend, relevant en voldoende geconcretiseerd in de opleiding. De opleiding toont in de aanvraag een oprechte en brede betrokkenheid bij het welzijn van studenten. De integrale benadering via het Student Life-programma en het Team Around The Artist-concept is innovatief in het Nederlandse kunstvakonderwijs. Deze bieden een solide basis voor het bevorderen van de fysieke en mentale gezondheid van studenten en bereiden studenten goed voor op een gezonde, duurzame en succesvolle carrière in dans en danseducatie.

Alle standaarden van de NVAO-kaders zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft het panel een [positief advies](#) inzake accreditatie van de bacheloropleiding Docent Dans van Codarts, alsook een [positief advies](#) inzake de toekenning van het bijzonder kenmerk Health and Wellbeing.

Namens het voltallige visitatiepanel,
Utrecht, september 2025,

Bert Reul
Voorzitter

Aanbevelingen

De opleiding heeft de afgelopen jaren een goede ontwikkeling doorgemaakt en levert vakbekwame dansdocenten af die breed inzetbaar zijn. Met het oog op de toekomst doet het panel de volgende aanbevelingen:

- Adresseer in de vernieuwde opleidingsvisie expliciet aspecten van inclusie en diversiteit en de implicaties daarvan voor het programma, de toetsing en de begeleiding.
- Ontwikkel een expliciet geformuleerde opleidingsvisie op sociale veiligheid waarbij een structurele expliciete doorwerking in het curriculum en de toetsing wordt gerealiseerd.
- Concretiseer beleid en ondersteunende maatregelen om alle studenten, ongeacht hun financieel, sociaal of cultureel kapitaal, gelijke toegang te geven tot de mogelijkheden die het curriculum biedt.
- Vergroot het aantal docenten met een BKE-certificering, zodat de feedbackgeletterdheid van docenten en de consistentie van beoordelingen naar een hoger niveau getild kunnen worden.
- Denk na, naast zelfreflectie, over reflectie en inspiratie door studenten 'van buiten naar binnen', op bijvoorbeeld onderwerpen vanuit de actualiteit, natuur, cultuur, politiek, wetenschap of de kunsten zelf.
- Benader studenten in het begin van hun eerste studiejaar proactiever omtrent de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Rik Ligthart
Secretaris

Inleiding

Profiel

Codarts Hogeschool voor de Kunsten is een instelling voor hoger kunstonderwijs in Rotterdam. De instelling biedt een breed scala aan bachelor- en masteropleidingen aan in de kunsten, waaronder dans, muziek en circus. Er studeren rond de 1000 studenten aan de hogeschool. De vierjarige bacheloropleiding Docent Dans maakt deel uit van het cluster Performing Arts (één van de twee onderwijsclusters van de hogeschool), samen met onder andere de bacheloropleiding Dans en de master Choreografie. De opleiding richt zich op de ontwikkeling van studenten als danser, docent, maker, ondernemer en onderzoeker.

De visitatie

Codarts heeft AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijk en ter zake kundig panel samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie is uitgevoerd op basis van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, volgens het programma dat in bijlage 3 is weergegeven. De instelling heeft geen erkenning ITK, en daarom zijn zes standaarden getoetst. Tevens vraagt de opleiding het bijzonder kenmerk 'Health & Wellbeing: Fit to Perform' aan. Dit kenmerk verwijst naar de hoogwaardige en professionele ondersteuning

die studenten ontvangen in hun voorbereiding op een succesvolle, gezonde en duurzame carrière in het vakgebied. De beoordeling van dit kenmerk geschiedt aan de hand van het algemene NVAO-kader voor bijzondere kenmerken.

Het panel heeft zich tijdens het voorbereidend overleg en afsluitend bij de oordeelsvorming georiënteerd op het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. De benodigde kennis daarvoor was aanwezig in (een deel van) het panel.

Tijdens de vorige visitatie zijn aanbevelingen voor verdere ontwikkeling gedaan. De opleiding heeft daarop actie ondernomen (zie bijlage 4). Het panel heeft deze opvolging integraal betrokken in haar overwegingen bij de huidige beoordeling.

Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; het panel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies.

Deze rapportage is in concept aan de opleiding toegestuurd; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage. Op initiatief van de opleiding zal een ontwikkelgesprek plaatsvinden in juni 2026. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Visie en beoogde leerresultaten

De opleiding leidt dansdocenten op die naast danser en docent ook maker, ondernemer en onderzoeker zijn en die in staat zijn het eigen leerproces te monitoren en bij te sturen. Studenten ontdekken middels ervaringen en reflectie waar hun interesses liggen en ontwikkelen een persoonlijke visie op het dansvakgebied. Daarbij leren ze om sectoroverstijgend en inclusief te werken. Studenten worden breed opgeleid voor drie contexten – community arts, onderwijs, en de amateurkunst – en aan de hand van zes gemeenschappelijke Codarts-waarden: ambachtelijk, zelfsturend, divers, onderzoekend, verbindend en duurzaam.

De opleiding vat haar profilering samen met de woorden “Teacher around the world and around the corner”, daarmee doelend op het brede beroepsperspectief, een zowel nationale als internationale focus en projecten die de verschillende beroepsrollen samenbrengen. Studenten komen in aanraking met nieuwe contexten en culturen, geïnspireerd door de zogeheten Ubuntu-filosofie: leren is een gezamenlijk en continu proces, met aandacht voor het geheel en voor diversiteit met respect voor anderen en jezelf.

Het landelijke opleidingsprofiel voor de verschillende kunstvakdocentopleidingen is door het landelijk netwerk Kunstvakdocentenopleidingen (KVDO), in afstemming met het werkveld, in 2018 vastgesteld. In het najaar van 2024 is het beroepsprofiel Kunsteducatie geactuali-

seerd. Dit heeft geleid tot een vernieuwd landelijk opleidingsprofiel waarin de leeruitkomsten en de Body of Knowledge zijn opgenomen. De leeruitkomsten zijn beschreven aan de hand van de Dublindescriptoren en door de opleiding vertaald in vijf beroepsrollen: danser, docent, maker, onderzoeker en ondernemer. Overkoepelend kent de opleiding een leerlijn Lerende Professional waarin studenten werken aan zelfbewustwording en het ontdekken van de eigen kracht en ontwikkelmogelijkheden. De beroepsrol ‘danser’ vormt de kern van de opleiding en kent de volgende eindcom-petenties:

De startbekwame kunstvakdocent:

- hanteert adequaat een breed scala aan ambachtelijke kennis en instrumentele vaardigheden, zowel op analoog als digitaal gebied.
- hanteert adequaat een breed scala aan kennis, danstechnische vaardigheden en theatrale middelen en gebruikt op creatieve wijze de kernelementen van dans (kracht, tijd, ruimte en het lichaam) als instrument.
- demonstreert inzicht in artistieke processen en producten en de wijze waarop deze ervaringen veroorzaken.
- hanteert relevante communicatiemethoden, -technieken en – strategieën en toont inzicht in zijn communicatieve vaardigheden.

De opleiding garandeert startbekwaamheid voor het eerstegraads onderwijsgebied door een brede basis in theorie en praktijk van historische en hedendaagse kunst en cultuur, door in de afstudeerfase onderzoek te laten uitvoeren

dat het kunstpedagogische en artistieke vermogen rond actuele beroepspraktijkvragen aantoon, en door studenten op te leiden in het creëren van veilige en krachtige leeromgevingen, het differentiëren van onderwijs en het verantwoord toetsen van leerresultaten.

Werkveld

Het werkveld van de opleiding beslaat binnen- en buitenschools (primair en voortgezet) onderwijs en de bredere grootstedelijke omgeving. De opleiding onderhoudt contacten met het werkveld via een jaarlijks werkveldoverleg, via alumni, via 'critical friends' die informeel geconsulteerd worden, via externe deskundigen die betrokken zijn bij de eindexamens, en via stageplekken. De opleiding staat daarnaast in verbinding met nationale en internationale partners die de breedte van het werkveld vertegenwoordigen. Naast scholen in het primair en voortgezet onderwijs zijn dat bijvoorbeeld het Nederlands Dans Theater, Scapino Ballet Rotterdam, Cape Town University (Zuid-Afrika) en Agriculture (Tanzania). De opleiding bezoekt regelmatig collega-opleidingen in het buitenland om op de hoogte te blijven van externe ontwikkelingen. Studenten worden geacht ook zelf actief op zoek te gaan naar samenwerkingspartners.

Lectoraten

De opleiding heeft de afgelopen jaren samengewerkt met diverse lectoraten van Codarts, waaronder Arts and Wellbeing (voorheen het lectoraat Performing Arts Medicine) en Transdisciplinary Education Innovation. Momenteel is de opleiding hoofdzakelijk verbonden aan het lectoraat Arts and Wellbeing. De lectoraten doen praktijkgericht onderzoek naar kunst en wetenschap in relatie tot de beroepspraktijk en maatschappelijke vraagstukken. De opleiding verbindt de opbrengsten van de lectoraten aan het onderwijs, bijvoorbeeld in het begeleiden van studenten in hun reflecties, of in het toepassen van blended learning.

Uit de gesprekken en de documentatie komt voor het panel duidelijk naar voren dat de opleiding studenten voorbereidt op het brede maatschappelijke werkveld en daarmee actueel en richtinggevend is voor studenten. De visie van de opleiding, met daarin aandacht voor het opbouwen van betekenisvolle en duurzame netwerken en het ontwikkelen van een ambacht, past goed bij de Codarts-kernwaarden. Codarts werkt momenteel aan een vernieuwde instellingsvisie. In de doorvertaling van die visie naar de opleidingsvisie moedigt het panel de opleiding aan aspecten van inclusie en diversiteit, en de implicaties daarvan voor het programma, de toetsing en de begeleiding, expliciet te adresseren.

Het panel ziet dat de beoogde leerresultaten aansluiten bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding, dankzij de koppeling van de leerresultaten met de vijf beroepsrollen en met de Dublindescriptoren. De opleiding voert een continue en systematische kwaliteitszorg uit, waarbij onder andere de beoogde leerresultaten periodiek geëvalueerd worden en besproken in diverse gremia zoals de opleidingscommissie, het studentenpanel en het docententeam. De opleiding staat op verschillende manieren in nauw contact met het werkveld en alumni en zorgt er op die manier voor dat de beoogde leerresultaten relevant en actueel blijven.

De opleiding voldoet aan de wettelijke bekwaamheidseisen voor de eerstegraads onderwijsbevoegdheid doordat zij studenten opleidt tot startbekwame dansdocenten die beschikken over een breed spectrum aan artistieke, pedagogische, didactische, interpersoonlijke, omgevingsgerichte en kritisch-reflectieve competenties, zoals vastgelegd in het landelijke opleidingsprofiel van het KVDO.

Het panel constateert dat de opleiding de kennis uit de lectoraten benut door deze te delen met studenten en docenten, via de leerkanalen maar ook bijvoorbeeld via publicaties op Dansdocent.nu. Hiermee komt de opleiding tegemoet aan één van de aanbevelingen van het vorige panel om de kennis van de lectoraten te behouden en benutten.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten via het landelijk profiel (KDVO) aansluiten bij de Dublin Descriptoren en op het NLQF niveau 6 (hbo bachelor). Het panel kijkt tevreden naar de manieren waarop de opleiding ervoor zorgt dat deze relevant en actueel blijven. De opleiding onderscheidt zich door een grondige invulling van de wettelijke bekwaamheidseisen voor de eerstegraads onderwijsbevoegdheid, door studenten op een doordachte en geïntegreerde wijze op te leiden tot startbekwame dansdocenten. De aansluiting van de opleiding

op de onderwijsvisie en het profiel van Codarts als een ambachtelijke, zelfsturende, en diverse onderwijsinstelling, vindt het panel sterk.

Het voorbereiden van studenten op het brede maatschappelijk werkveld vindt het panel een groot pluspunt. De verbondenheid met het werkveld maakt dat studenten betekenisvolle ervaringen opdoen en tegelijkertijd een waardevol netwerk opbouwen. Het reflecteren op de eigen positie in dat werkveld en het ontwikkelen van een persoonlijke visie op het vakgebied stellen studenten in staat een richting te kiezen die aansluit bij hun persoonlijke interesses en drijfveren. De input van de lectoraten is daarbij ondersteunend omdat het theoretische onderbouwing biedt en praktische handvatten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Opzet en inhoud van het programma

Het programma bestaat uit een propedeusefase van 60 EC en een hoofdfase van 180 EC inclusief de afstudeerfase. Het programma is opgebouwd aan de hand van vijf leerlijnen die de beroepsrollen afdekken en een zesde leerlijn (Lerende Professional). In het programma ligt de nadruk op zelfsturend en onderzoekend vermogen, het formuleren van leervragen en het ontwikkelen van een onderscheidend artistiek profiel. De complexiteit van de opdrachten en de zelfstandigheid van de student nemen geleidelijk toe. De inhoud van het studieprogramma is vastgelegd in modulebeschrijvingen die informatie bevatten over de studielast, leerdoelen, toetsvormen, beoordelingscriteria en resultaat-schalen.

In het eerste studiejaar ontwikkelen studenten de basiskennis en basisvaardigheden van iedere leerlijn. Studenten volgen vakken als ballet en dansdidactiek, volgen kijk-lesgeefstages en geven onderling les. In studiejaar 2 en 3 werken studenten in groepen samen aan projecten in de verschillende beroepscontexten van het onderwijs, de amateurkunst, en communities. Elke groep wordt hierbij steeds gekoppeld aan een partner uit het werkveld. Naast de projecten geven studenten les tijdens stages en ook ontwikkelen zij eigen werk. In studiejaar 3 is een buitenlandreis onderdeel van het programma. Studenten kunnen zich verbreden of verdiepen tijdens minoren (als onderdeel van de externe stage in semester 7, bijvoorbeeld de minor New European Bauhaus). Jaar 4 vormt de afstudeerfase die bestaat uit een externe stage en afrondende toetsen in de diverse pijlers. Gedurende

de opleiding reflecteren studenten op hun ontwikkeling in een individueel portfolio.

In het ontwikkelen van hun onderzoekend vermogen kunnen studenten kiezen wat voor type onderzoek ze doen, waaronder ontwerponderzoek en 'arts-based research'. Een voorbeeld van arts-based research is het onderzoeken hoe dans ingezet kan worden bij Parkinsonpatiënten.

De opleiding maakt gebruik van recente vakliteratuur, waaronder 'Dans!' en 'Dance (ch)Arts'. Docenten geven samen les vanuit een gekozen thema en combineren door deze co-teaching verschillende invalshoeken. In de doorontwikkeling van het curriculum heeft de rol van 'marker' meer nadruk gekregen, onder andere door samenwerking met verschillende makershuizen in Rotterdam.

Er bestaat voor studenten de mogelijkheid om een double-degree programma te volgen. Dit is een samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Willem de Kooning Academie en biedt studenten een vijfjarig, op maat gemaakt curriculum dat zowel een hbo- als wo-diploma oplevert.

Het panel constateert op basis van de documentatie en de gesprekken dat de opleiding de beroepsrollen consistent door het programma verweeft en begrijpelijk vertaalt naar de modulebeschrijvingen. Mede daardoor is het voor studenten duidelijk wat er van ze wordt verwacht. Studenten geven aan goed uit de voeten te kunnen met de beroepsrollen en de onderliggende competenties. De inhoud die studenten aangereikt krijgen, onder andere rondom

transformatief handelen, differentiatie (het aanpassen van lesvormen aan de omgeving en doelgroep) en het creëren van een veilige leeromgeving, ondersteunt studenten in hun ontwikkeling als dansdocent. Studenten geven aan dat de opleiding ze meer biedt dan ze op voorhand verwachtten. De vele disciplines die aan bod komen en de verschillende projecten en werkveldcontexten maken de opleiding voor hen uniek.

Eén van de aanbevelingen van het vorige panel betrof het uitbreiden van de beroepsrol 'ondernemer'. Dit heeft de opleiding, tot tevredenheid van het panel, gerealiseerd in de leerlijn 'Ondernemer' en is regelmatig terug te lezen in verslagen van studenten waarin zij reflecteren op hun cultureel ondernemerschap.

Leeromgeving

De leeromgeving van studenten kent verschillende aspecten. Naast de fysieke leeromgeving van het klaslokaal gaan studenten op meerdere stages. Aan de stages zijn projecten gekoppeld die studenten de ruimte geven didactische en pedagogische vaardigheden in het werkveld te ontwikkelen, onder andere doordat studenten in aanraking komen met diverse doelgroepen. De leeromgeving is ook internationaal: in jaar 3 werken studenten twee weken in een buitenlandse community, bijvoorbeeld in Zuid-Afrika, Tanzania of Panama. Studenten werken hier samen met kinderen of jongeren en docenten uit de betreffende omgeving en ontwikkelen zo onder meer hun interculturele vaardigheden. Verder brengen reguliere en gastdocenten het werkveld mee de opleiding in omdat een groot deel van de docenten zelf actief is in het werkveld.

MyStudyspace vormt de online leeromgeving waar studenten Codarts-brede informatie vinden zoals de Onderwijs- en Examenregeling. Daarnaast maken studenten gebruik van

MyLMS, dat informatie bevat over modules, toetsing en literatuur. De online leeromgeving bestaat verder uit begeleiding op afstand door stagecoaches en studentpsychologen. Ook worden op verzoek livestreams ingezet van voorstellingen.

Voor studenten met een functiebeperking zijn er specifieke voorzieningen mogelijk, die in overleg met de decaan en de opleiding worden aangevraagd. Het beleidsplan en protocol rondom dit onderwerp zijn recent aangepast en aangescherpt op basis van advies van het expertisecentrum Inclusief Onderwijs.

De opleiding heeft studieloopbaanbegeleiders (SLB'ers) die studenten volgen in hun studievoortgang en persoonlijke en artistieke ontwikkeling. De SLB'ers vormen het eerste aanspreekpunt voor studenten en voeren minstens drie individuele gesprekken per jaar met elke student. Sociale veiligheid is een continu aandachtspunt voor de opleiding. De code of conduct is hierop aangescherpt, er is een protocol 'Touch' opgesteld en er wordt gewerkt aan een protocol 'Nudity'. De recent opgerichte afdeling Onderwijs & Innovatie brengt al deze initiatieven samen, inclusief de professionalisering van docenten op het gebied van sociale veiligheid.

De opleiding heeft een studentondersteuningsprogramma ontwikkeld om studenten te helpen groeien als artiest. Studenten kunnen gebruik maken van onder andere gezondheidsprofessionals, studiecoaches en onderzoekers. Dit programma wordt verderop in dit rapport besproken, bij de aanvraag van het bijzonder kenmerk 'Health and Wellbeing: Fit to Perform'.

Codarts heeft de informatievoorziening richting studenten verbeterd, onder andere met behulp van het portaal Studyspace, vanwaar studenten met alle relevante applicaties kunnen werken zoals Microsoft Teams, Osiris en MyLMS.

In het gesprek met de studenten kwam naar voren dat ze zich mede dankzij de uitgebreide ondersteuning en goede sfeer veilig voelen op de opleiding. Studenten vormen samen een hechte groep en refereren daarbij onder andere naar de eindvoorstelling waaraan studenten van alle leerjaren deelnemen. Meerdere studenten omschreven de opleiding expliciet als 'een familie'. De Ubuntu-filosofie is hierin duidelijk voelbaar. Verder vinden studenten de informatievoorziening vanuit de opleiding goed. Ook waarderen ze de flexibiliteit die de opleiding toont, bijvoorbeeld door het verzetten van deadlines voor studenten om de laatste voorbereidingen rondom een voorstelling te kunnen treffen.

Op basis van de gesprekken en de documentatie stelt het panel vast dat de leeromgeving past bij de visie en het doel van de opleiding. Ook is de leeromgeving in lijn met de kernwaarden en visie van Codarts dankzij de focus op onderzoek, verbinding en duurzaamheid, en door een sterke koppeling met de beroepspraktijk en aandacht voor de gezondheid en het welzijn van studenten. De leeromgeving biedt studenten de mogelijkheid om aan alle facetten van de opleiding invulling te geven. De opleiding vraagt veel van de studenten op het gebied van dans, pedagogiek en didactiek. Studenten voelen zich hierdoor uitgedaagd en vinden dat de opleiding hen hier goed in begeleidt en ondersteunt. Het panel constateert dat er voor studenten met een ondersteuningsbehoefte diverse voorzieningen beschikbaar zijn.

Op het gebied van sociale veiligheid ziet het panel positieve ontwikkelingen, zoals het opstellen en aanpassen van protocollen en een uitbreiding van het aantal vertrouwenspersonen. Sociale veiligheid heeft een plek binnen de leerlijn Lerende Professional, en studenten krijgen als één van de opdrachten mee om zelf een veilige les te organiseren. Richting de toekomst acht

het panel het passend dat in lijn met de vernieuwde Codarts-visie, een expliciet geformuleerde opleidingsvisie op sociale veiligheid wordt ontwikkeld, waarbij een structurele expliciete doorwerking/vertaalslag in het curriculum en de toetsing wordt gerealiseerd, onderbouwd door passende theorieën en concepten.

Instroom

Aspirant-studenten moeten minimaal beschikken over een havo- of mbo4-vooropleidingsniveau. Daarnaast moeten ze voldoen aan specifieke vereisten die tijdens het auditieproces worden beoordeeld. Voor internationale kandidaten geldt de aanvullende eis dat ze de Nederlandse taal beheersen op NT2-niveau. Indien aspirant-studenten artistiek toelaatbaar zijn, maar niet voldoen aan het vereiste vooropleidingsniveau, kunnen zij een online competentietest afleggen om te bepalen of hun competenties voldoen aan het hbo-ingangsniveau.

Het panel vindt dat de opleiding toelatingseisen hanteert die realistisch zijn met het oog op de beoogde leerresultaten. Ieder jaar melden zich tussen de 130 en 150 kandidaten bij de opleiding aan voor een auditie. Na selectie starten jaarlijks gemiddeld 22 studenten aan de opleiding. Aspirant-studenten dienen in het bezit te zijn van het vereiste havo- of mbo4-diploma en te voldoen aan specifieke eisen die tijdens de auditie worden beoordeeld.

De opleiding toont in haar visie en onderwijspraktijk duidelijke ambities op het gebied van inclusie en diversiteit. Tegelijkertijd blijkt uit de documentatie en gesprekken dat de diversiteit van de studentpopulatie beperkt is en kansengelijkheid sterker verankerd kan worden. De nauwe verwevenheid met eigen, lesgeldplichtige vooropleidingen en het Codarts Lyceum vergroot vooral de instroomkansen van studenten met financieel kapitaal. Het rijke onderwijsaanbod – van een buitenlandstage in leerjaar 3

tot het vormgeven van een eigen semester in leerjaar 4 – vraagt naast financieel kapitaal ook sociaal en cultureel kapitaal. Deze zijn bepalend voor de mate waarin studenten deze kansen kunnen benutten. Codarts en de opleiding zijn zich hiervan bewust. In de vernieuwde Codarts-visie wordt inclusievere instroom een expliciet onderdeel. Het panel juicht deze ontwikkeling van harte toe, omdat dit bijdraagt aan kansen-gelijkheid, duurzame talentontwikkeling en een toekomstbestendig kunstvakonderwijs.

Het panel moedigt de opleiding aan om deze ambitie verder te concretiseren in beleid en ondersteunende maatregelen, zodat alle studenten – ongeacht hun financieel, sociaal of cultureel kapitaal – daadwerkelijk gelijke toegang ervaren tot de mogelijkheden die het curriculum biedt.

Docenten

De opleiding heeft een vast team van docenten en coördinatoren, aangevuld met gastdocenten, die regelmatig hun kennis en ervaring uit het werkveld delen met de studenten. De inhoudelijke expertise en didactische vaardigheden van docenten worden bevorderd door middel van bijscholing, heidagen en BDB/BKE-trainingen (Basiskwalificatie Didactische Bevoegdheid en Basiskwalificatie Examinering). Docenten zonder dansdocentbevoegdheid volgen de door Codarts georganiseerde training 'Art of Teaching', met daarin onder andere aandacht voor toetsconstructie en studentbegeleiding. Bij afronding van die training voldoen docenten aan het landelijk profiel van BKE voor het Kunstonderwijs.

Studenten zijn erg tevreden over de docenten. Ze omschrijven docenten als betrokken, veelzijdig en goed bereikbaar. Eén van de studenten duidt de betrokkenheid van docenten als volgt: "Docenten hebben het beste met ons voor en met het vakgebied."

Het panel constateert dat het docententeam over de juiste ervaring en capaciteiten beschikt om studenten te begeleiden in hun leerproces. Docenten beschikken over een enorme drive en daarmee inspireren ze de studenten. De omvang van het team is toereikend.

Overwegingen

Het panel kijkt tevreden naar de opbouw en inhoud van het programma omdat het studenten de tools, theorie en attitude aanreikt om zich te bekwamen in de vijf beroepsrollen en te ontwikkelen tot lerende professional. Het projectonderwijs is een positieve ontwikkeling en het toepassen van co-teaching draagt bij aan een goede afstemming tussen leerlijnen. Dat sommige studenten aangeven dat de opleiding hun verwachtingen overtreft, is iets voor de opleiding om trots op te zijn. De mogelijkheid om minoren te volgen of een double degree-programma vergroot de personaliseringsopties voor studenten en verbreedt de onderwijscultuur. De leerlijn Cultureel Ondernemen is een welkome toevoeging aan het programma.

De leeromgeving is sterk vanwege de vele connecties met het werkveld, de internationale ervaringen, en de sfeer op de opleiding die de Ubuntu-filosofie tastbaar en zichtbaar maakt. De opleiding stelt dat de betrokkenheid van het werkveld de leeropbrengsten relevanter maakt en studenten in staat stelt theorie en praktijk aan elkaar te verbinden, en het panel is het hier mee eens. Het is positief dat er binnen het team bewustwording is rondom sociale veiligheid en dat de opleiding continu werkt aan het verbeteren van de leeromgeving. Het panel waardeert de inspanningen die de opleiding heeft gedaan om de informatievoorziening richting studenten te verbeteren.

Het panel vindt het mooi om te zien dat de opleiding studenten uitdaagt en tegelijkertijd zorgdraagt voor voldoende ondersteuning en

flexibiliteit zodat studenten die uitdaging aankunnen. De hoge betrokkenheid van gekwalificeerde docenten werkt als katalysator voor de inzet en motivatie van studenten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid en toetsprogramma

Het hogeschoolbrede toetsbeleid omschrijft toetsing als een belangrijk middel om het leerproces van studenten te ondersteunen. Het toetsbeleid is vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling en in handreikingen met daarin de richtlijnen voor het opstellen, afnemen en beoordelen van toetsen. Principes die de opleiding hanteert, zijn onder andere het meer-ogen principe bij het afnemen van praktijktoetsen, de structurele inzet van externe deskundigen en regelmatige kalibratiesessies met examinatoren.

De toetsing varieert per beroepsrol en over de leerjaren. Bij de beroepsrol 'Danser' bijvoorbeeld wordt in het eerste jaar iedere specifieke discipline (zoals jazz of modern) getoetst in een testles, vergezeld van een beoordeling met feedback en feedforward. In het tweede en derde jaar is de danstest holistisch en laat de student tijdens een dansersdag elementen zien van elke dansdiscipline. In andere beroepsrollen worden studenten getoetst door bijvoorbeeld tentamens, verslagen of artistieke educatieve producten. Ook worden studenten beoordeeld op het verzorgen van lessen in het werkveld. In jaar 2 en 3 heeft deze beoordeling een formatief karakter om de leerfunctie te benadrukken. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van criteriumgerichte interviews om de ontwikkeling van studenten, zoals beschreven in het portfolio, te verifiëren.

Bij elke beoordeling wordt de koppeling gemaakt met de eindcompetenties van de leerlijnen. Voor verslagen en de modules van de leerlijn Lerende Professional zijn rubrics ontwikkeld. De opleiding kiest in de doorontwikkeling

van de toetsing voor meer integratieve toetsing, onder andere om de toetsdruk te verlagen.

Jaar 4 vormt de afstudeerfase, waarin studenten de leerlijnen afronden met diverse werken waaronder een eindportfolio, -voorstelling en -gesprek, een lesgeefbeoordeling, een literatuurstudie en een onderzoeksproduct. In het eindgesprek staat de visie van de student op lesgeven in dans en de identiteit als dansdocent centraal. Bij het eindgesprek en de beoordeling daarvan zijn altijd een extern deskundige, een didactiekdocent, een coach en een stagecoördinator aanwezig.

Uit het gesprek met de studenten volgt dat ze tevreden zijn over de wijze waarop er getoetst en beoordeeld wordt, en blijkt dat studenten goed over het beoordelingsproces worden geïnformeerd. Het reflecteren in het portfolio geeft studenten inzicht in de persoonlijke, professionele en artistieke ontwikkeling. De theorietoetsen hebben volgens de studenten een duidelijke toegevoegde waarde, evenals het beoordelen van lessen van medestudenten. Studenten gaven aan dat de docenten een goede terugkoppeling geven over hoe cijfers tot stand komen, en daarin ook aangeven welke discussies er tussen beoordelaars plaats hebben gevonden. De ingevoerde dansersdag in het tweede en derde jaar omschrijven studenten als fysiek uitdagend, maar tegelijkertijd vinden ze ook dat deze passend is en voldoening geeft.

Met betrekking tot Artificial Intelligence (AI) geven studenten aan dat de opleiding studenten richtlijnen meegeeft omtrent het gebruik ervan, zoals het niet gebruiken van AI voor tekstproductie. Studenten hebben onder andere een

workshop gehad waarin ze als oefening teksten hebben vergeleken en moesten proberen te achterhalen welke teksten door AI gegenereerd waren. Studenten geven ook aan dat bij henzelf het onderwerp AI niet zo'n hot topic is en dat ze het nauwelijks gebruiken omwille van verschillende redenen, zoals het klimaat of het volgens hen negatieve effect op het leren.

Op basis van de gesprekken en de documentatie stelt het panel vast dat de toetsing binnen de opleiding transparant, betrouwbaar, valide en voldoende onafhankelijk is. Dit bewerkstelligt de opleiding door het gebruik van rubrics, kalibratiesessies en het toepassen van het meerogen principe bij het opstellen van toetsen en bij de beoordeling van studenten. De toetsing is gevarieerd en geeft ruimte voor het geven van feedback en feedforward. Het panel kan zich vinden in de keuze van de opleiding om toetsing meer geïntegreerd te laten plaatsvinden en tegelijkertijd ook losse disciplines te blijven aanbieden, zodat studenten hun ambacht kunnen ontwikkelen.

De opleiding heeft gewerkt aan de bevordering van de toetsdeskundigheid van examinatoren, onder andere door rubrics te ontwikkelen, kalibratiesessies te intensiveren, en docenten zonder dansbevoegdheid de Codarts training 'Art of Teaching' te laten volgen. Het panel ziet dat de opleiding daarmee tegemoet is gekomen aan de aanbeveling uit de vorige visitatie om de toetsdeskundigheid van examinatoren versneld te borgen. Tegelijkertijd ziet het panel nog een variatie in de docentenfeedback. Daar waar de ene docent in de feedback vrij algemeen naar de beoordelingscriteria verwijst, geeft een andere docent uitgebreid inzicht in waarom de student ten dele aan een criterium voldoet en daarnaast ook tips voor verbetering. Ook heeft het panel enkele toetsen ingezien die voor verbetering vatbaar zijn, bijvoorbeeld qua vraagstelling. Daarom raadt het panel de opleiding

aan werk te maken van het vergroten van het aantal docenten met een BKE-certificering, zodat de feedbackgeletterdheid van docenten en de consistentie van beoordelingen naar een hoger niveau getild kunnen worden.

Het panel vindt het goed te horen dat er weliswaar nagedacht wordt over het concept van programmatisch toetsen, maar dat de opleiding begrijpt dat dit ingrijpende gevolgen heeft voor het curriculum. Het panel daagt de opleiding uit de mogelijkheden van programmatisch toetsen verder te onderzoeken, omdat het panel denkt dat deze manier van toetsen goed aansluit bij de sterke onderwijsvisie van de opleiding.

Examencommissie

De examencommissie is Codarts-breed, bestaat uit zes leden en is verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de toetsing en het houden van toezicht op de naleving van de Onderwijs- en Examenregeling. Tot de taken van de examencommissie behoren onder andere het aanstellen van examinatoren, het bezoeken van eindgesprekken, het verlenen van vrijstellingen en het bekijken van toetsplannen en toetsdossiers. Er is een toetscommissie die met mandaat van de examencommissie toetsen screent en daarover rapporteert.

Uit het gesprek met de examencommissie blijkt dat zij tevreden is over hoe de opleiding de toetsing heeft georganiseerd, met de toepassing van het meerogenprincipe, het betrekken van externen, en duidelijke modulebeschrijvingen en beoordelingscriteria. De samenwerking met de opleiding verloopt prettig. Een aantal keer per jaar overlegt de examencommissie met de opleiding en dit zijn constructieve gesprekken. Onderwerpen die aan bod komen zijn bijvoorbeeld het verlenen van deelvrijstellingen in een portfolio en de verkenning van programmatisch toetsen.

Het panel constateert dat de examencommissie haar wettelijke taken naar behoren uitvoert. De examencommissie heeft een diverse samenstelling en toont zich richting de opleiding als een kritische maar constructieve gesprekspartner. De examencommissie onderneemt daarnaast activiteiten om de eigen professionalisering te vergroten, bijvoorbeeld op het gebied van programmatisch toetsen.

Overwegingen

Het panel vindt dat de opleiding de toetsing heeft ingericht op een manier die aansluit bij de onderwijsvisie van de opleiding en die ondersteunend is aan het leerproces van studenten en die gezamenlijk leren bevordert, met variatie in

de toetsing, een koppeling tussen theorie en praktijk en ruime aandacht voor feedback en feedforward. Het panel waardeert de transparante, betrouwbare, valide en onafhankelijk toetsing. Het is een positief signaal dat het voor studenten duidelijk is waarop en hoe zij worden beoordeeld, en dat zij getraind worden in het omgaan met Artificial Intelligence. Het panel kijkt tevreden naar de constructieve samenwerking tussen de examencommissie en de opleiding.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Niveau eindwerken

Om zich een beeld te vormen van het door de studenten gerealiseerde eindniveau, heeft het panel de eindwerken bekeken van vijftien studenten uit de studiejaar 2022-2023 en 2023-2024. Het panel heeft gekeken naar de pijlers Lerende Professional (portfolio externe stage, eindportfolio en eindgesprek), Onderzoeker (literatuurstudie en onderzoeksproduct) en Danser/Maker (artistiek product, pitch en eindvoorstelling).

Het panel vindt de eindwerken in algemene zin van een goede kwaliteit, die passend is bij het bachelorniveau en die getuigt van goede onderzoeksvaardigheden van studenten. Studenten variëren in hun aanpak en leveren ook artistieke producten op. Het panel ziet de focus van de opleiding op reflectie, en dan met name zelfreflectie en de ontwikkeling van een eigen visie op het vakgebied, sterk terugkomen in de eindwerken. Het panel ziet soms een overlap in de verschillende eindwerken, bijvoorbeeld bij het reflecteren op onderzoek en de gebruikte onderzoeksmethoden. Studenten herkennen dit, maar benadrukken vooral de inzichten die ze opdoen dankzij het uitgebreide reflecteren. Het panel wil de opleiding desondanks ter overweging meegeven kritisch te kijken naar de hoeveelheid reflectie van studenten. Dit zou tegelijkertijd kunnen leiden tot meer aandacht voor de diepgang van de literatuurstudie en de gedegenheid van het onderzoek (bijvoorbeeld navolgbaarheid en duiding van theoretische concepten).

Daarnaast moedigt het panel de opleiding aan ook na te denken over reflectie en inspiratie 'van buiten naar binnen', op bijvoorbeeld onderwerpen vanuit de actualiteit, natuur, cultuur, politiek, wetenschap of de kunsten zelf (naast zelfreflectie). Dit zou een grotere variëteit in de eindwerken kunnen bewerkstelligen.

Functioneren in de beroepspraktijk

De opleiding merkt dat de vraag toeneemt naar breed inzetbare dansdocenten die dans als middel gebruiken om mensen te bereiken. Na het afstuderen vinden veel alumni een baan als dansdocent in het reguliere of amateuronderwijs, bij dansgezelschappen, in de culturele sector of als zelfstandig ondernemer. Anderen gaan tijdelijk of parttime lesgeven in het buitenland, en weer anderen beginnen hun carrière in een andere sector.

In het gesprek met de alumni kwam duidelijk naar voren dat zij tevreden terugkijken op hun opleiding. Ze waarderen met name de vele connecties met het werkveld, de leerzame stages en het netwerk dat ze hebben opgebouwd.

De opleiding geeft aan dat het werkveld zeer te spreken is over de alumni van de opleiding, en het gesprek met het werkveld bevestigde dit beeld. Het werkveld omschrijft alumni als veelzijdig en breed inzetbaar. Alumni brengen nieuwe kennis en inzichten mee waar het werkveld iets aan heeft. Alumni hebben een visie op het vak ontwikkeld en weten welke richting ze op willen. Afgestudeerden van de opleiding zijn volgens het werkveld meer dan startbekwaam, ze zijn vakbekwaam. Verder vindt het werkveld dat de opleiding hen goed betreft bij de doorontwikkeling van de opleiding, bijvoorbeeld

door het werkveld uit te nodigen voor inspiratiedagen. De opleiding is daarbij niet bang te experimenteren en het werkveld ziet dit als een kracht.

Uit de gesprekken en de documentatie is het voor het panel duidelijk dat de alumni positief terugkijken op de opleiding en goed functioneren in de beroepspraktijk, tot tevredenheid van het werkveld.

Overwegingen

Het niveau van de eindwerken toont aan dat studenten van de opleiding de beoogde leerresultaten weten te realiseren. Het panel vindt het positief dat alumni tevreden terugkijken op de opleiding en zich goed voorbereid voelen op het werkveld. Dat het werkveld afgestudeerden al omschrijft als vakbekwaam en stelt dat de opleiding de afgelopen jaren een positieve ontwikkeling heeft doorgemaakt, zijn twee mooie complimenten voor de opleiding.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Voorzieningen

Standaard 5: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Het dansonderwijs van Codarts vindt plaats op de zesde, achtste en negende verdieping van het gebouw aan het Kruisplein. Hier beschikt de opleiding over acht middelgrote studio's voor maximaal 30 personen, twee grote studio's voor 50 personen en een eigen theater met 120 zitplaatsen. Alle studio's zijn uitgerust met een dansvloer, afsluitbare spiegels (lesgeven zonder spiegels is soms nodig en draagt bij aan de sociale veiligheid), een vleugel, een geluidsinstallatie en audiovisuele middelen. Daarnaast zijn er twee studio's uitgerust met een drumstel en is er de mogelijkheid om als muzikaal begeleider te werken met computers en andere (digitale) instrumenten. Voor theorielessen zijn er twaalf leslokalen beschikbaar, die gedeeld worden met de andere opleidingen binnen Codarts. De opleiding beschikt over een kostuumatelier, een ruimte voor fysiotherapie, een medewerkerskamer en kleedruimtes met douches.

In de afgelopen jaren heeft Codarts investeringen gedaan in de verdere ontwikkeling van de digitale leeromgeving. Codarts heeft een digitale omgeving met Single Sign On waarin verschillende applicaties zijn geïntegreerd, zoals onder andere een leerplatform, portfolio tool, roosterapplicatie en videoplatform. Verder maakt de opleiding gebruik van de mediatheek van Codarts. De mediatheek zorgt voor een actuele en digitale collectie van relevante literatuur en artikelen.

Het panel constateert op basis van de gesprekken en de documentatie dat de huisvesting en materiële voorzieningen toereikend zijn en passen bij de aard van de opleiding. Er zijn voldoende lesruimtes en voorzieningen zowel binnen als buiten de hogeschool. Daarmee faciliteren de huisvesting en de voorzieningen het leerproces van studenten. Studenten ervaren dat er vrij veel platformen zijn (zo zijn er bijvoorbeeld aparte systemen voor roosters en cijfers), en de overstap van systemen wekte in enkele gevallen wat verwarring.

Hoewel de voorzieningen toereikend zijn, is het voor studenten soms lastig een werkplek of vrije studio te vinden. Het panel heeft hier begrip voor en begrijpt dat dit in de huidige omstandigheden niet direct oplosbaar is. De komende jaren wordt er budget vrijgemaakt om de voorzieningen uit te breiden en te upgraden. Het panel juicht dit van harte toe.

Overwegingen

Het panel is tevreden over de huisvesting en materiële voorzieningen omdat ze toereikend zijn voor de realisatie van het programma.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Kwaliteitszorg

Standaard 6: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Bevindingen

De opleiding evalueert het programma stelselmatig onder studenten, (gast)docenten, de examencommissie, collega's van kwaliteitszorg en het werkveld, met als doel de opleiding te blijven verbeteren. De opleiding hanteert daarbij verschillende kwaliteitszorginstrumenten, waaronder de Nationale Studentenenquête, EvaSys voor onderwijsbeoordelingen en gebruikersonderzoeken, medewerkertevredenheidsonderzoeken en de hbo-kunstenmonitor. Codarts heeft een video opgesteld waarin studenten worden geïnformeerd over het belang van het geven van feedback en wat er met hun feedback gebeurt.

Iedere zes weken is er een studentpanelgesprek met twee studenten uit elk studiejaar. In die gesprekken kijken de studenten gezamenlijk naar uitdagingen en oplossingsrichtingen. Eén keer per jaar is dat gesprek plenair, met alle studenten van de opleiding. Daarnaast is er een opleidingscommissie die onder andere kijkt naar het gehele curriculum, de individuele modules en de studeerbaarheid van het programma. Het studentenpanel werkt beide richtingen op: studenten geven aan wat er volgens hen verbeterd kan worden en de opleiding toetst ideeën die het heeft aan de studenten. Studenten vinden het prettig dat docenten terugpakken op ervaringen van eerdere jaren, en aangeven wat er is aangepast in een vak of een toets en met welke reden.

De evaluaties hebben geleid tot concrete verbeteringen, waaronder het ingevoerde projectonderwijs in jaar 2 en 3 en de leerlijn Lerende Professional.

Op basis van de gesprekken en de documentatie stelt het panel vast dat de opleiding een geïntegreerd systeem van kwaliteitszorg heeft ingericht dat breed gedragen wordt binnen de opleiding en waardoor de opleiding in staat is op een continue basis de opleiding te verbeteren. Docenten weten elkaar goed te vinden en overleggen regelmatig, zowel formeel als informeel.

Overwegingen

Het panel vindt het goed om te zien dat de opleiding een kwaliteitscultuur kent waarbinnen alle stakeholders, vanuit hun passie en betrokkenheid, erop gericht zijn de opleiding elke dag een beetje beter te maken. Dit lukt de opleiding door de open onderlinge communicatie en door informele en formele evaluatiemomenten en terugkoppeling. Ook het werkveld wordt hier goed bij betrokken en voelt zich gehoord.

Het panel vindt het gebruik en de werking van het studentenpanel een sterke asset van de opleiding, en was blij verrast met hoe de studenten de werking ervan ervaren. Het panel beschouwt dit als een schoolvoorbeeld van hoe een PDCA-cyclus zou moeten werken.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bijzonder kenmerk Health & Wellbeing: Fit to Perform

Onderscheidend karakter

Criterium 1: Het te beoordelen kenmerk is onderscheidend voor de opleiding in relatie tot relevante opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs.

Bevindingen

Codarts profileert zich als enige hogeschool voor de uitvoerende kunsten in Nederland waar duurzaamheid en gezondheid integraal verankerd zijn in de missie, de visie en de strategie. Het bijzonder kenmerk wordt gedragen door een centraal studentondersteuningsprogramma, Student Life, dat sinds 2012 bestaat en een multidisciplinaire 'Team Around the Artist' (TATA)-benadering hanteert. De student staat centraal en wordt ondersteund door een team van gezondheidsprofessionals, docenten, studiecoaches, praktijkgerichte onderzoekers en ondersteunend personeel.

De opleiding heeft de afgelopen jaren kennis benut en resultaten geïmplementeerd van het lectoraat Arts and Wellbeing (voorheen Performing Arts and Medicine). Eén van de PhD-onderzoekers van PAM is als docent en coach betrokken bij onderzoek en lesgeven binnen het thema Gezond Doceren. Daarnaast is het gebruik van het reflectiemodel De Reis volledig ingebed in de dagelijkse gang van zaken van de opleiding. Dit model ondersteunt studenten bij het bevorderen van een duurzame en gezonde inzetbaarheid als performer en docent.

De benchmarkanalyse van de opleiding toont aan dat gezondheid en welzijn op andere dansopleidingen ook aandacht krijgen, maar dat de opleiding aan Codarts zich onderscheidt door

de geïntegreerde samenwerking tussen verschillende domeinen en de implementatie van de Student Life Monitor (SLM). Dit online screenings- en monitoringsysteem verzamelt en koppelt gezondheid- en blessure-risicodata en voorziet studenten, docenten en onderzoekers van relevante feedback. De SLM is een wereldwijd erkend instrument, dat ook door andere internationale dansinstituten wordt toegepast. Het Student Life-programma ontving in 2022 een Nederlandse Hoger Onderwijspremie.

Het panel constateert op basis van de documentatie en gesprekken dat het bijzonder kenmerk onderscheidend is voor de opleiding in relatie tot vergelijkbare opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs. Het onderscheidend vermogen van Codarts ligt vooral in de integrale aanpak van gezondheid en welzijn, waarbij onderwijs, onderzoek en zorg onlosmakelijk verbonden zijn. Het TATA-model en de SLM zijn hiervoor cruciaal. Met deze aanpak komt de opleiding tegemoet aan de behoefte van het werkveld aan dansers en docenten die niet alleen artistiek, maar ook fysiek en mentaal duurzaam inzetbaar zijn. Codarts toont in de aanvraag een oprechte en brede betrokkenheid bij het welzijn van studenten.

Overwegingen

De systematische integratie en het multidisciplinaire samenwerkingsmodel van de opleiding versterkt de positie van Codarts als koploper op het gebied van gezondheid en welzijn in de podiumkunsten. Door de unieke, geïntegreerde TATA-aanpak en de innovatieve Student Life Monitor onderscheidt Codarts zich duidelijk van

andere dansopleidingen op nationaal en internationaal niveau. De rol van lectoraten is significant en draagt bij aan de ontwikkeling en de implementatie van gezondheids- en welzijnsaspecten binnen het onderwijsprogramma. De toekenning van de Nederlandse Hoger Onderwijspremie onderstreept de hoge kwaliteit en het innovatieve karakter van het programma.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Concretisering

Criterium 2: De gevolgen van het te beoordelen kenmerk voor de kwaliteit van het onderwijs zijn geoperationaliseerd aan de hand van de relevante standaarden van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland.

Bevindingen

Beoogde leerresultaten

De opleiding maakt studenten bewust van de fysieke en mentale eisen van het beroep, en leert ze om autonomie en regie over hun eigen gezondheid en welzijn te ontwikkelen. De opleiding stelt studenten in staat om zelfstandig en zelfverzekerd te functioneren in de beroepspraktijk, zowel tijdens als na hun carrière.

Het panel constateert op basis van de gesprekken en de documentatie dat de beoogde leerresultaten aansluiten op het doel van de opleiding om studenten voor te bereiden op een zelfstandige en duurzame carrière in het werkveld. Zo zijn er eindcompetenties geformuleerd met betrekking tot het gebruiken van praktijkervaringen voor een duurzame ontwikkeling van een beroepsvisie en professionaliteit, of het creëren van een veilig klimaat waarin op een coöperatieve manier wordt samengewerkt. De verbinding met het praktijkgericht onderzoek

van het lectoraat Arts and Wellbeing ondersteunt het onderwijs, bijvoorbeeld door de Dance Aerobic Fitness Test, een onderzoek naar blessures en gezondheid. Het werkveld waardeert de inspanningen die de opleiding doet om ervoor te zorgen dat studenten op een gezonde manier, namelijk mentaal en fysiek fit, de opleiding kunnen doorlopen.

Onderwijsleeromgeving

Welzijn en gezondheid zitten door het curriculum verweven. De module Gezond Doceren behandelt gezonde lespraktijken, anatomie, blessurepreventie, voeding en EHBO, met een theoretische en praktische component. Studenten leren gezonde en veilige lesmethodieken te ontwikkelen, afgestemd op verschillende doelgroepen. In het tweede jaar volgen studenten het project Toegepaste Dansdidactiek, waarbinnen studenten een beter beeld van zichzelf krijgen als docent. Studenten nemen daarnaast deel aan diverse projecten van het lectoraat Arts and Wellbeing.

Studenten worden begeleid door een breed team van professionals binnen het Performing Arts Health Centre, waaronder fysiotherapeuten, diëtisten, psychologen, logopedisten en gehoorspecialisten. Studieloopbaanbegeleiders, een studentendecaan en een international office zorgen voor aanvullende ondersteuning. De kwaliteit en professionaliteit van de ondersteuning wordt gewaarborgd door onder andere voortdurende scholing en samenwerking met medisch specialisten.

Screening en monitoring via de SLM vormen een vast onderdeel van het onderwijsprogramma. Studenten ondergaan medische en fysiotherapeutische screenings bij aanvang van de opleiding en periodiek, en rapporteren maandelijks hun gezondheid via de monitor. Dit systeem ondersteunt de individuele begeleiding van studenten. Informed consent en privacy

worden hierbij strikt gewaarborgd. De respons op de SLM is rond de 90%, wat duidt op een brede betrokkenheid van studenten.

Het panel constateert op basis van de gesprekken en de documentatie dat de opleiding gezondheid en welzijn heeft verankerd in het curriculum. Gezondheidsbevordering is geen losstaand onderdeel, maar geïntegreerd in theorievakken, praktische lessen, screenings en individuele begeleiding. Studenten kunnen goed benoemen op welke manieren er voor hen wordt gezorgd wordt en waar ze met specifieke vragen terecht kunnen. Zij herkennen en waarderen de TATA-benadering. Studenten zijn tevreden over de proactieve begeleiding, de gezondheidsgesprekken en de fysieke testen die ze ondergaan. Ook het gemak waarmee studenten afspraken met iemand van het ondersteuningsteam in kunnen plannen zien zij als een sterk punt.

Het panel raadt de opleiding aan om studenten in het begin van hun eerste studiejaar proactiever te benaderen omtrent mogelijkheden voor extra ondersteuning. Studenten zijn goed op de hoogte van de mogelijkheden om hulp te krijgen, maar voelen zich niet altijd zeker genoeg om dat daadwerkelijk te vragen. De opleiding kan daar op dat moment van meerwaarde zijn. In dit verband is het panel positief over het dashboard dat vanuit het lectoraat wordt aangestuurd, dat een gedeeld inzicht geeft in de gedragingen van studenten, bijvoorbeeld met betrekking tot het aantal uur slaap per nacht. Het panel spreekt de wens uit dat het aspect van sociale veiligheid aan dit dashboard wordt toegevoegd.

Toetsing

De opleiding beoordeelt studenten in alle leerjaren op hun professionele ontwikkeling. Studenten moeten gezondheidsvaardigheden aantonen met betrekking tot hun trainingen en

prestaties, en de toepassing hiervan in werk, projecten en uitvoeringen. Studenten demonstreren hun fysieke fitheid in de module Gezond Doceren en schrijven een onderzoekspaper waarin ze zelfbewustzijn en kennis over gezondheid en welzijn aantonen.

Het panel constateert dat de toetsing aansluit op het bereiken van fysieke en mentale gezondheid en prestaties, en dat de toetsing het bewustzijn rondom deze thema's vergroot.

Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding stelt dat afgestudeerden de juiste competenties hebben op het gebied van zelfgezondheidsmanagement om veerkrachtig te blijven en een duurzame, succesvolle carrière op te bouwen. Op basis van de gesprekken en de documentatie stelt het panel vast dat dit inderdaad geldt voor de afgestudeerden, en dat het ondersteuningsprogramma studenten helpt bij het realiseren van de beoogde leerresultaten.

Voorzieningen

Studenten hebben toegang tot diverse faciliteiten en materialen, waaronder een in-house oefenruimte met onder andere gymballen, matten, dumbbells, crosstrainers en hometrainers. Er is een fysiotherapieruimte waar studenten drie keer per week de fysiotherapeut van de school kunnen zien. Ook op andere locaties van de hogeschool kunnen zij een fysiotherapeut bezoeken.

Het panel constateert dat de voorzieningen op orde zijn en studenten ondersteunen in het behalen van hun leerdoelen met betrekking tot gezondheid en welzijn.

Kwaliteitszorg

De opleiding evalueert regelmatig de kwaliteit van het onderwijs en de geboden ondersteuning. De opleiding bevraagt studenten over het Student Life programma, inclusief diensten,

voorzieningen en specialisten. Aan het eind van elke module zorgen de diverse docenten die bijdragen aan de module voor een terugkoppeling vanuit studenten over de gegeven module met daarbij de toets. Twee keer per jaar wordt een selectie van modules geëvalueerd via een enquête met behulp van EvaSys. Daarnaast is er het studentenpanel waarin studenten feedback geven op testen, vragenlijsten en hun persoonlijk profiel.

Het panel stelt vast dat de opleiding veel waarde hecht aan de kwaliteitszorg in het algemeen en de kwaliteit van het ondersteuningsprogramma in het bijzonder, en mede daardoor het niveau van het onderwijs en de ondersteuning op een hoog niveau weet te houden.

Overwegingen

Het panel vindt de concretisering van gezondheid en welzijn in het onderwijs breed en diepgaand en goed aansluiten bij de beroepspraktijk. Student Life en de TATA-benadering bieden gezamenlijk een solide basis voor het ondersteunen van de fysieke en mentale gezondheid van studenten. De combinatie van theoretische kennis, praktische training, individuele begeleiding en wetenschappelijk onderzoek zorgt voor een solide fundament. De aandacht in de opleiding voor mentale weerbaarheid, zelfregulatie, stressmanagement en het normaliseren van psychische ondersteuning is lovenswaardig. Het feit dat er ruimte is voor persoonlijke ontwikkeling en maatwerkbegeleiding, duidt op een respectvolle pedagogische grondhouding. De hoge studenttevredenheid over de gezondheidsvoorzieningen en de begeleiding weerspiegelt het succes van de aanpak.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Relevantie

Criterium 3: Het te beoordelen kenmerk is van wezenlijk belang voor de aard van de opleiding.

Bevindingen

Dans is een fysiek en mentaal veeleisend beroep met een hoog risico op blessures en mentale klachten. De opleiding onderkent dit en baseert haar programma op wetenschappelijk onderzoek, waarbij de epidemiologie van blessures en mentale gezondheidsproblemen onder dansstudenten en professionals centraal staat. De opleiding richt zich op het voorkomen van blessures en het bevorderen van veerkracht en zelfmanagement. Het programma biedt studenten de vaardigheden om verantwoordelijkheid te nemen voor hun gezondheid en welzijn, wat cruciaal is voor een duurzame carrière.

Professionele dansers en docenten worden geconfronteerd met hoge werkdruk en weinig hersteltijd, wat vraagt om goede kennis en vaardigheden op het gebied van blessurepreventie en gezonde lespraktijken. De opleiding sluit goed aan bij deze beroepspraktijk door aandacht te besteden aan pedagogiek, veiligheid en gezondheid in lesgeven. De samenwerking met toonaangevende dansinstituten in Nederland en internationaal (zoals The Royal Ballet School en Zurich Hochschule der Künste) en de deelname aan initiatieven zoals de International Youth Dancer Health Alliance onderstrepen de aansluiting bij het professionele veld.

Het panel constateert op basis van de documentatie en de gesprekken dat de focus van de opleiding op gezondheid en welzijn relevant en noodzakelijk is binnen het dansvak. De opleiding speelt hierin een voortrekkersrol en draagt bij aan de ontwikkeling van professionele standaarden. De aansluiting van het curriculum en ondersteuningsprogramma op de actuele behoeften van studenten en het beroepenveld is

duidelijk. De integratie van wetenschappelijk onderzoek en praktijkervaring verhoogt de waarde en effectiviteit van het onderwijs. De voortdurende aandacht voor actuele thema's zoals Relative Energy Deficiency in Dance, mentale gezondheid en blessurepreventie toont aan dat de opleiding inspeelt op belangrijke ontwikkelingen binnen de danswereld.

Overwegingen

De opleiding laat met de aanvraag van het bijzonder kenmerk zien dat zij gezondheid en welzijn van studenten serieus neemt, en investeert hierin op een indrukwekkend niveau. Het panel

vindt het programma, ondersteund door actuele wetenschappelijke inzichten en samenwerking met het werkveld, nauw aansluiten bij de behoeften en uitdagingen van studenten en professionals in de danssector. De hogeschool biedt daarmee een toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig programma dat studenten voorbereidt op een gezonde, duurzame en succesvolle carrière in dans en danseducatie.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Instelling

Naam in RIO	Stichting Codarts, Hogeschool voor de Kunsten
Adres	Kruisplein 26, 3012 CC Rotterdam, Nederland
Website	www.codarts.nl
BRIN-nummer	14 NI
Status (bekostigd of onbekostigd)	Bekostigd
ITK (ja of nee)	Nee

Opleiding

Eerste naam; zoals vastgelegd in RIO	Bachelor Docent Dans
Locatie	Rotterdam
Opleidingsnummer in RIO	ISAT 34940 / 101507349
Oriëntatie en niveau (wo/hbo/ad/ba/ma)	HBO-bachelor
Onderzoeksmaster (ja of nee)	Nee
Taal in het onderwijs	Nederlands
(Wettelijke) beroepsvereisten (ja of nee)	Ja
Alle opleidingstrajecten/afstudeerrichtingen/specialisaties	NVT
Joint programme degree	Nee
Bijzonder kenmerk	Health and wellbeing: fit to perform
Verleende graad en toevoeging aan de graad	Bachelor of Education
Studielast in EC (60, 90, 120, 180, 240, 360)	240 EC
Variant(en) (voltijd, deeltijd, duaal)	Voltijd
Werken met eenheden van leeruitkomsten (voltijd, deeltijd, duaal)	In ontwikkeling
Visitatiegroepindeling	HBO Docent Dans
Inleverdatum visitatierapport	1 november 2025
Overig (bijv. naamswijziging of studieduurverlenging)	NVT

Bijlage 2: visitatiepanel

drs. Bert Reul, voorzitter

Zelfstandig onderwijsprofessional en voormalig directeur Rotterdam Academy

Marcia Smeding MA, lid

Practor Sociaal Veilige Sport

Daniëlle Bouwmeester, lid

Docent kunsteducatie

drs. Saskia Sap, lid

Docent pedagogiek en psychologie – Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Lars Bon BEd, studentlid

Masterstudent Toetsdeskundige – Fontys Hogeschool

Het panel werd ondersteund door dr. Rik Ligthart, gecertificeerd secretaris.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 3: bezoekprogramma

Het panel heeft een online vooroverleg gehouden op woensdag 28 mei 2025. Er is geen gebruik gemaakt van het online spreekuur.

Donderdag 12 juni 2025

Tijd	Onderwerp
13.00-16.30	Symposium 'Inspiratie uit onderzoek' met onder andere onderzoeksproducten van vierdejaarsstudenten

Vrijdag 13 juni 2025

Tijd	Onderwerp
08.30-09.00	Intern overleg visitatiepanel
09.00-09.45	Management
10.00-10.45	Health & Wellbeing: fit to perform
11.00-11.45	Examencommissie
11.45-12.30	Lunch en bestudering van documenten
12.30-13.30	Docenten
13.45-14.45	Studenten
15.00-15.45	Alumni en werkveld
16.00-17.30	Intern overleg visitatiepanel
17.30-18.00	Terugkoppeling

Bijlage 4: aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen vorig panel	Opvolging en gerealiseerd resultaat
Aandacht beroepsrol ondernemer uitbreiden	Leerlijn Cultureel ondernemerschap (CULO) ontwikkeld. • In alle projecten van jaar 2 en 3 zijn werksessies CULO ingepland, waar zowel kennis als vaardigheden worden aangeboden. • De aangeboden kennis wordt gelijk toegepast in de projecten. Zo organiseren studenten van jaar 2 een workshopdag voor amateurdansers • Studenten jaar 2 en 3 stellen per project persoonlijke doelen op. Ze reflecteren in hun portfolio eind jaar 2 en 3 op hun handelen op het vlak van communicatie en samenwerking. • Studenten jaar 3 organiseren hun eigen externe stage. Ze leggen contact met het werkveld, zorgen voor planning en financiering (indien gewenst met aanvraag van een beurs). • In jaar 4 zijn de studenten met elkaar verantwoordelijk voor de eindvoorstelling, op zakelijk, productioneel en artistiek vlak. Coaching wordt gedaan door de docent CULO.
Benut lectoraten om body of knowledge actueel te houden en de onderzoeksvaardigheden van de docenten verder te versterken	De Docent Dans Dag wordt georganiseerd. Daarbij worden onderzoeksresultaten gedeeld. De lectoraten presenteren relevante onderzoeken. Ook docenten worden uitgenodigd om hun eigen onderzoeken te presenteren. Docenten en studenten worden uitgenodigd op deze dag, de reguliere lessen vervallen. De samenwerking met het lectoraat Arts and Well-being is geïntensiveerd: • Een van de onderzoekers van het lectoraat begeleidt het onderzoek in project periode 3 jaar 2 en is tevens onderzoeksbegeleider jaar 4. • De uitkomsten van de Performing Artist Health Monitor (PAHM) worden teruggekoppeld naar de studenten met een gesprek. Tevens worden de uitkomsten op groepsniveau per semester naar de SLBers en naar hoofd van de opleiding gecommuniceerd. Hier wordt in overleg besproken hoe zaken kunnen worden opgepakt in curriculum en begeleiding. • De docenten worden meegenomen in de terugkoppeling van de resultaten tijdens het overleg van de danserstream en

	het programma wordt waar nodig aangepast, zo zijn inzichten uit onderzoek op het gebied van stretching en warming up toegepast in de danslessen. • Het lectoraat schrijft artikelen voor Dansdocent.nu. Deze artikelen worden gedeeld met docenten (3 keer per jaar). De samenwerking met het Lectoraat Transdisciplinary Education Innovation is ingezet bij de ontwikkeling van het project interdisciplinair jaar 3. Het lectoraat was "critical friend" bij het ontwerp en heeft tijdens het project bijgedragen aan verschillende werksessies. De ontwikkeling van de kennis van Community Arts binnen DD is mede te danken aan het (nu afgesloten) lectoraat Community Arts. De benoeming van Janine Stubbe, lector Performing Arts Medicine bij Codarts, tot hoogleraar Arts & Wellbeing aan Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC) zal kansen bieden voor uitbreiding van bestaande netwerken en projecten, ook voor Docent Dans. Haar onderzoek richt zich op het versterken van de verbinding tussen podiumkunsten, danstherapie, muziektherapie, gezondheid en welzijn. De inzet van Team teaching heeft bijgedragen aan de onderzoeksvaardigheden van de docenten, onder andere door de samenwerking met Nomad Dance academy.
Zoek wegen om de toetsdeskundigheid van de examinatoren versneld te borgen en werk toetvisie verder uit in een geconcretiseerd toetsbeleid	De herziening van het curriculum heeft geleid tot een andere manier van toetsen. Het team is daarin meegenomen door de ontwikkelaars. Deze werksessies waren gericht op ontwikkelen van toetsdeskundigheid. Voor veel toetsen zijn rubrics ontwikkeld in samenwerking met de examinatoren. Als er nieuwe examinatoren worden ingewerkt, wordt er gestart met een kalibratie sessie. De toetsing van de beroepsrol Danser is aangepast. Er is een onderzoek gedaan naar de beoordeling (project cijfers-geen cijfers). Docenten die nog geen bevoegdheid hebben zijn gestimuleerd om de art of teaching te volgen, onderdeel daarvan is de BKE.

Bijlage 5: bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Aanvraag bijzonder kenmerk Health and Wellbeing: Fit to Perform
- Studentenhoofdstuk
- Centrale Onderwijs- en Examenregeling 24-25
- Deel-OER BA Docent Dans 24-25
- Overzicht docenten
- Studiegids Codarts Docent Dans 2024-2025
- Evaluaties kwaliteitszorg
- Peer review KVDO
- Studentenpanel
- Voorbeeld student evaluatie projecten
- Werkveldinformatie
- Art of teaching voorbeeld Eindopdracht BKE
- Docent Dans uitwerking aanbevelingen
- Brochure Art of Teaching 2022-2023
- Codarts nieuwe organisatiestructuur
- Competentiematrix
- Jaarverslag examencommissie 23-24
- Leerlijnen curriculum
- Protocol studeren functiebeperking
- Studierendement
- Toetsen beoordelen Examencommissie
- Toetsvisie 2020
- Eindwerkstukken van 15 studenten

